

Valinnanvapaus julkisessa terveydenhuollossa - Laboratoriotutkimukset ISLABissa

Vuoden 2014 alussa voimaan tulleen terveydenhuoltolain 48 §:n mukaan kuntalaisella on mahdollisuus valita perusterveydenhuollon hoitopaikkansa koko maan alueella ilmoittamalla siitä sekä hoitovastuulla olevaan kuntaan että valitun kunnan terveydenhuollon organisaatiolle. Tällöin hoitovastuu siirtyy valitulle terveystalokselle. Ilmoitus arkistoidaan osana henkilön potilasasiakirjoja. Samoin potilas voi valita kunnallisen hoitoa antavan erikoissairaanhoidon yksikön koko maan alueelta yhteisymmärryksessä lähetteen antaneen lääkärin kanssa. Tämä valinta on lähetekohtainen.

Tämän lisäksi 1.5.2011 alkaen kuntalaisen on ollut mahdollista saada hoitosuunnitelmansa mukaista kiireetöntä hoitoa tilapäisen oleskelunsa aikana kotikuntansa ulkopuolella hoidosta vastaavan terveystaloksen muuttumatta. Tästäkin henkilön on tehtävä ilmoitus sekä kotikuntaan että valitun "kakkospaikkakunnan" terveystalokselle.

Terveydenhuoltolain 58 §:n mukaan potilaan kotikunta vastaa kuntalaistensa terveydenhuollon kustannuksista. Tällöin potilasta hoitava terveydenhuollon yksikkö voi laskuttaa hoidosta potilaan kotikuntaa.

Vuoden 2014 alussa on tullut myös voimaan Laki rajat ylittävistä terveydenhuollosta (1201/2013). Sen mukaan EU-valtiossa vakuutetun henkilön hakeutuessa hoitoon Suomen julkiseen terveydenhuoltoon, kuntaan on järjestettävä nämä palvelut samojen perusteiden mukaisesti kuin Suomessa asuvalle.

Myös **laboratoriotutkimusten osalta palvelut tarjotaan valinnanvapautta käyttävälle potilaalle tai julkisen terveydenhuollon palveluita käyttävälle EU-valtiossa vakuutetulle henkilölle samalla tavalla kuin hänen valitsemansa terveydenhuollon yksikön vastuuväestölle**. Näin ollen **potilasta hoitavan terveydenhuollon yksikön tulee tehdä laboratoriotutkimuspyyntö ISLABille** (katso ohje Tutkimuksen tilaaminen: www.islab.fi » *Näytteenotto* » *Terveydenhuollon ammattilaiselle* » *Tutkimuksen valinta ja tilaaminen*). Laboratorio toimittaa laboratoriovastaukset pyynnön tehneeseen terveydenhuollon yksikköön normaalin käytännön mukaisesti. Tämä käytäntö koskee myös henkilöitä, jotka oleskelevat tilapäisesti kotikunnan ulkopuolella.

Laboratorio ei siis laskuta suoraan henkilön kotikuntaa tai myöskään käsittele kotikunnan antamia maksusitoumuksia tms., vaan lasku laboratoriotutkimuksista lähetetään pyynnöt tehneeseen paikallisen terveydenhuollon yksikköön normaalin käytännön mukaisesti.